Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.3.8.2025
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Magdalena Biejat
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Wicemarszałkini,

w odpowiedzi na przekazane 18 lutego 2025 roku pismo (znak: BPS/043-28-688/25), przy którym przesłano oświadczenie Pana Senatora Jerzego Wcisły, złożone podczas 28. posiedzenia Senatu RP 12 lutego 2025 roku, w sprawie orzekania o niepełnosprawności proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Sytuacji zaistnienia ryzyka utraty uprawnień wynikających z orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności z przyczyn spowodowanych oczekiwaniem na rozpatrzenie kolejnego wniosku złożonego do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności ma przeciwdziałać art. 6bb ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, ze zm.). Zgodnie z jego treścią, jeżeli wniosek o wydanie kolejnego orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności został złożony w okresie ważności orzeczenia ustalającego niepełnosprawność albo stopień niepełnosprawności, zachowuje ono ważność do dnia wydania kolejnego ostatecznego orzeczenia, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia szóstego miesiąca następującego po dacie określającej tę ważność.

Postępowanie o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności jest postępowaniem o dużej doniosłości prawnej, z którego wynikają skutki finansowe dla budżetu Państwa. Winno być zatem realizowane przez uprawnione osoby posiadające specjalistyczną wiedzę z określonej dziedziny służącej ocenie skutków naruszonej sprawności organizmu na funkcjonowanie orzekanej osoby oraz legitymujące się określonymi kompetencjami zawodowymi i umiejętnościami. Potwierdzeniem powyższego w odniesieniu do osoby wykonującej zawód lekarza stanowi tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny.

Powyższe założenie stanowiło podstawę przyjęcia przez ustawodawcę w § 21 ust. 1 pkt 3 lit. b) rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857), iż wymogiem kwalifikacyjnym lekarza członka zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności jest tytuł specjalisty lub specjalizacja co najmniej I stopnia w jednej z dziedzin mających zastosowanie w procesie orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

Omawiane rozwiązanie cieszy się poparciem środowiska osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Środowiska te występują z apelem o wprowadzenie bezwzględnego obowiązku orzekania przez lekarzy posiadających tytuł specjalisty w dziedzinie odpowiedniej do choroby zasadniczej osoby orzekanej, co skutkowałoby wymogiem powołania na członków

tel. 222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności lekarzy posiadających tytuł specjalisty w kolejnych, aktualnie niewymaganych, dziedzinach medycyny.

Zgodnie z art. 6 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wydatki związane z tworzeniem i działalnością zespołów są pokrywane ze środków finansowych budżetu państwa. Wydatki te mogą być również pokrywane ze środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

Na przestrzeni lat wysokość przekazywanych corocznie środków systematycznie wzrastała. W 2018 r. przekazano ok. 107 mln zł, natomiast w 2024 r. już 255 mln zł. W budżecie na rok 2025 na działalność powiatowych zespołów zabezpieczono 280 912 mln zł.

Szkolenie członków zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności realizowane jest w ramach nadzoru zwierzchniego nad orzekaniem o niepełnosprawności. Nadzór wykonywany jest przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych na podstawie art. 6c ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także w ramach nadzoru bezpośredniego nad powiatowymi zespołami do spraw orzekania o niepełnosprawności przez wojewodę (art. 6c ust. 6 ustawy).

Stosownie do § 23 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zaświadczenie uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności po odbytym szkoleniu i złożeniu z wynikiem pozytywnym testu sprawdzającego wydawane jest członkom wojewódzkich zespołów orzekających przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, natomiast członkom powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności przez wojewodę.

Przywołane przepisy precyzują właściwość organu uprawnionego do szkolenia członków wojewódzkich i powiatowych zespołów orzekających oraz wydawania zaświadczeń uprawniających do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Z uregulowania tego nie można jednak wyprowadzić tezy, że zaświadczenie uprawniające do orzekania ogranicza legitymację do wykonywania czynności związanych z funkcją członka zespołu orzekającego do obszaru działania wojewódzkiego lub powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, do którego go powołano. Dopuszczalnym jest, aby lekarz legitymujący się ważnym zaświadczeniem uprawniającym do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, powołany na członka powiatowego zespołu orzekającego o niepełnosprawności w danym województwie, został powołany na członka powiatowego zespołu orzekającego w innym województwie.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Łukasz Krasoń
Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/